

Controleprotocol

Accountantscontrole GBLT

gemeente- en
waterschapsbelastingen

Inhoudsopgave

1	Algemene samenvatting	3
1.1	Algemene Samenvatting	3
2	Inleiding	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Doelstelling	4
3	Wettelijke kader	5
4	Algemene uitgangspunten voor de controle	5
4.1	Reikwijdte van de accountantscontrole	5
4.2	Rechtmatigheidsverantwoording	6
4.3	Beschrijving van de rechtmatigheidscriteria	7
5	Toleranties	7
5.1	Goedkeuringstoleranties	7
5.2	Verantwoordingsgrens	7
5.3	Rapportagegrens	8
6	Rapportage	8
6.1	Dagelijks Bestuur: rechtmatigheid	8
6.2	Accountant: Interim–controle	8
6.3	Accountant: Verslag van bevindingen	8
6.4	Accountant: Controleverklaring	9
6.5	Accountant: Controleverklaring op belastingverantwoording	9
7	Vaststellen door Algemeen Bestuur	9

Colofon

Auteur

G.H. van Engen

Datum

20-10-2025

1 Algemene samenvatting

1.1 Algemene Samenvatting

Dit Controleprotocol Accountantscontrole GBLT biedt richtlijnen voor de uitvoering van de accountantscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording.

Het ondersteunt het Dagelijks Bestuur (DB) bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording, die onderdeel uitmaakt van de jaarstukken. De accountant controleert de getrouwheid van de jaarstukken, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

Kernpunten:

1. Reikwijdte van de accountantscontrole:

De accountantscontrole is gebaseerd op de Controleverordening GBLT en de Financiële verordening GBLT. De controle richt zich op de getrouwheid van de jaarstukken en beoordeelt de rechtmatigheidsverantwoording aan de hand van drie rechtmatigheidscriteria:

- Begrotingscriterium: Financiële handelingen moeten passen binnen de vastgestelde begroting.
- Voorwaardencriterium: Financiële beheers handelingen moeten voldoen aan wet- en regelgeving.
- Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O): Er moeten effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

De accountant maakt bij de controle gebruik van de interne beheersing, de verbijzonderde interne controles (VIC's) en het toetsingskader van GBLT

2. Normenkader:

Het normenkader, een integraal onderdeel van dit protocol, bevat een overzicht van de relevante wet- en regelgeving, waaronder de Waterschapswet en interne verordeningen zoals de Regeling Financieel Beheer. Dit kader wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

3. Toleranties en rapportagegrenzen:

- Goedkeuringstolerantie: Wettelijk bovengrens 2% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan reserves), conform artikel 11 van de Financiële verordening GBLT.
Intern hanteert GBLT een strengere norm van 1% als kwaliteitsambitie.
- Verantwoordingsgrens: 2% van de totale lasten, waarboven afwijkingen worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- Rapportagegrens: € 25.000, waarboven onrechtmatigheden worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarstukken.

4. Rapportageverplichtingen:

Het dagelijks bestuur rapporteert jaarlijks aan het algemeen bestuur over de rechtmatigheid via de paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarstukken. De accountant levert een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarstukken en een afzonderlijk verklaring over de belastingverantwoording. De samenwerking tussen dagelijks bestuur, algemeen bestuur en accountant is gericht op transparantie, rechtmatigheid en continu versterking van de jaarstukken

5. Samenwerking tussen partijen:

- Dagelijks Bestuur: Verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording en het bewaken van interne beheersmaatregelen.
- Algemeen Bestuur: Stelt het controleprotocol en normenkader vast en houdt toezicht op de naleving hiervan.
- Accountant: Controleert de getrouwheid van de jaarstukken en rapporteert bevindingen in een verslag en controleverklaring.

Met dit protocol waarborgt GBLT dat financiële beheershandelingen voldoen aan de wettelijke eisen en interne normen, waardoor een solide basis wordt gelegd voor transparantie en verantwoordingsplicht.

2 Inleiding

2.1 Algemeen

Per 2025 is de rechtmatigheidsverantwoording verplicht gesteld voor waterschappen, waaronder GBLT. Het Dagelijks Bestuur (DB) wordt verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken, die valt onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant controleert of de rechtmatigheidsverantwoording "juist en volledig" is opgenomen.

Dit controleprotocol biedt een kader voor de uitvoering van de accountantscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording. Het geldt vanaf het verantwoordingsjaar 2025 en kan worden geactualiseerd naar aanleiding van wijzigingen in wet- en regelgeving. Het normenkader, een integraal onderdeel van dit protocol, wordt jaarlijks geactualiseerd en ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur (AB).

2.2 Doelstelling

Dit controleprotocol geeft nadere aanwijzingen voor:

- De reikwijdte van de accountantscontrole.
- De te hanteren normen en toleranties voor goedkeuring en rapportage.
- De basis voor de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur.

Het protocol beschrijft tevens de verantwoordings- en rapportagegrenzen en legt vast hoe afwijkingen worden gemeld en toegelicht.

3 Wettelijke kader

Het protocol is gebaseerd op relevante wet- en regelgeving voor waterschappen, waaronder:

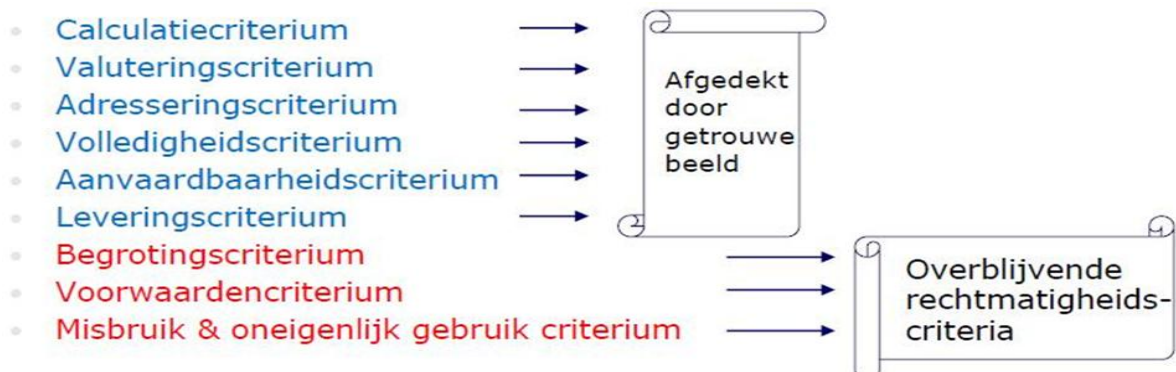
- Waterschapswet, artikel 98a.
- Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO).
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- Aanvullende kaders en richtlijnen, zoals de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Conform artikel 2 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Stb. 2025, in werking getreden op 17 april 2025) bedraagt de goedkeuringstolerantie 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Deze tolerantie geldt voor de gehele jaarrekening, inclusief de bijlagen, en omvat zowel afwijkingen als onzekerheden. Het Algemeen Bestuur van GBLT heeft ervoor gekozen deze wettelijke grens met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 te hanteren, zodat het controleprotocol volledig aansluit op de actuele landelijke regelgeving. In aanvulling hierop hanteert GBLT een interne kwaliteitsnorm van 1% en een rapportagegrens van € 25.000, zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van dit protocol.

4 Algemene uitgangspunten voor de controle

4.1 Reikwijdte van de accountantscontrole

Er worden negen criteria van rechtmatigheid onderscheiden:

In de Verbijzonderde Interne Controles (VIC) van GBLT worden alle negen criteria meegenomen. De rechtmatigheidsverantwoording gaat alleen over de laatste drie criteria (in rood): begrotingscriterium, voorwaardencriterium, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

De overige zes criteria (in blauw) worden afgedekt door de toets van de accountant over getrouwheid hoeven niet afzonderlijk te worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarstukken vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, dit als onderdeel van de jaarstukken. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het Dagelijks Bestuur neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarstukken. De accountant zal toetsen of de jaarstukken getrouw is, en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft.

De controle van de jaarstukken door de accountant richt zich op de volgende aspecten:

- De getrouwe weergave van baten, lasten, activa en passiva.
- De getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur.
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie.
- De naleving van relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zijn gesteld op grond van artikel 109, lid 6 Waterschapswet, artikel 213, lid 6 Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de Kadernota Rechtmatigheid en de stellige uitspraken van de commissie BBV, bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Deze omvat de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Begrotingscriterium: Financiële handelingen moeten passen binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting.

Voorbeeld: De uitgave van €200.000 voor een IT-systeem valt binnen het programma “Informatisering”, maar overschrijdt het geautoriseerde budget. Deze uitgave wordt beoordeeld als een begrotingsonrechtmatigheid, tenzij deze overschrijding binnen de beleidskaders van het Algemeen Bestuur valt en compensatie mogelijk is.

2. Voorwaardencriterium: Financiële handelingen moeten voldoen aan wettelijke en beleidsmatige voorwaarden.

Voorbeeld: Volgens de Regeling Financieel Beheer van GBLT moeten uitgaven boven €200.000 vooraf worden goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur. Als een afdeling een contract van €225.000 afsluit zonder deze goedkeuring, voldoet dit niet aan de gestelde voorwaarden. Dit wordt als een schending van het voorwaardencriterium beschouwd.

3. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O): Er moeten effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Voorbeeld: Een leverancier wordt betaald voor werkzaamheden zonder dat er een ondertekend contract is, wat in strijd is met de bepalingen in de Regeling Financieel Beheer. Hoewel de betaling rechtmatig lijkt, kan dit worden aangemerkt als oneigenlijk gebruik omdat het proces niet volgens de juiste procedure is gevolgd.

De accountant toetst of deze verantwoording een getrouwe weergave is van de werkelijkheid.

4.3 Beschrijving van de rechtmatigheidscriteria

De rechtmatigheidscriteria worden verder uitgewerkt in het normenkader, dat jaarlijks wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Dit kader biedt een overzicht van alle wet- en regelgeving die relevant is voor de financiële beheershandelingen en rechtmatigheidscontrole.

5 Toleranties

5.1 Goedkeuringstoleranties

De goedkeuringstolerantie is het bedrag aan fouten of onzekerheden dat maximaal mag voorkomen zonder de bruikbaarheid van de jaarstukken te beïnvloeden. Voor GBLT gelden de volgende goedkeuringstoleranties:

- Fouten: Maximaal 2% van de totale lasten.
- Onzekerheden: Maximaal 2% van de totale lasten.

Intern hanteert GBLT een strengere norm van 1% als ambitie, om te blijven streven naar een hogere kwaliteitsstandaard. Deze ambitie wordt door middel van interne controles en verbetermaatregelen zichtbaar gemaakt.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Afkeurend
Afwijkingen in de jaarstukken en onzekerheden in de uitvoering van de controle	$\leq 2\%$	$> 2\% < 4\%$	$> 4\%$

5.2 Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is het bedrag waarboven afwijkingen (fouten en onzekerheden) moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Voor GBLT geldt:

- Verantwoordingsgrens: 2% van de totale lasten.

Deze grens sluit aan bij de maximale wettelijke marges volgens de BADO.

5.3 Rapportagegrens

De rapportagegrens bepaalt welke afwijkingen in detail moeten worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarstukken. Voor GBLT geldt:

- Rapportagegrens: € 25.000

Dit betekent dat fouten of onzekerheden die groter zijn dan € 25.000 van de totale lasten in de jaarstukken worden toegelicht.

Met een voorbeeld geïllustreerd betekent dit voor GBLT:

Totale lasten exclusief dotaties aan reserves	Verantwoordingsgrens t.b.v. rechtmatigheidsverantwoording van 2%:	Rapportagegrens waarboven onrechtmatigheden worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering
€ 30.523.000	€ 610.000	€ 25.000

6 Rapportage

6.1 Dagelijks Bestuur: rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur rapporteert jaarlijks aan het algemeen bestuur over de rechtmatigheid. In de paragraaf Bedrijfsvoering worden bevindingen toegelicht en verbetermaatregelen beschreven. Ook wordt de interne ambitie van 1% opgenomen in deze rapportage.

6.2 Accountant: Interim–controle

De accountant voert in de tweede helft van het jaar een interim–controle uit en rapporteert de bevindingen in een managementletter.

6.3 Accountant: Verslag van bevindingen

Het verslag van bevindingen bevat een analyse van het financieel beheer en de rechtmatigheidsverantwoording. Het verslag wordt gedeeld met het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

6.4 Accountant: Controleverklaring

De controleverklaring geeft een oordeel over de getrouwheid van de jaarstukken, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording. Deze verklaring is bedoeld voor het Algemeen Bestuur.

6.5 Accountant: Controleverklaring op belastingverantwoording

Naast de algemene controleverklaring verstrekt de accountant een aparte verklaring over:

- De juistheid van tarieven.
- De volledigheid van objecten en subjecten.
- De rechtmatigheid van kwijtscheldingen en bezwaarschriften.

Deze verklaring wordt verstrekt aan de deelnemende waterschappen en gemeenten.

7 Vaststellen door Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling GBLT stelt op 3 december 2025 het Controleprotocol Accountantscontrole GBLT met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast, en stelt het Addendum 2026 bij het controleprotocol met ingang van 1 januari 2026 vast

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur in zijn vergadering van 3 december 2025.

R.A.C. de Haan
Directeur GBLT

B.J. van Vreeswijk
Voorzitter

gemeente- en
waterschapsbelastingen